

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑
วันจันทร์ที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมอรรถไกวต์วที มุข ๑ (ชั้น ๑)
อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายจักรภพ เพ็ญแข
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายจุลยุทธ หิรัณยสวัสดิ์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. พลตรี วิสุทธิ์ นาเงิน
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา กรมเสมียนตรา
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. นายสุภชัย บานพับทอง
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. นายพรชัย ดำนวิวัฒน์
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๗. นายอมร เลาหมนตรี
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

๘. นายวรารักษ์ ชันสามารถ
รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๙. คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๐. นายเพิ่ม กอมณี
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๑. นางสาวเตือนใจ รอดยินดี
เลขาธิการกรม
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๓. นายประจง ประมวญ
ที่ปรึกษาด้านการต่อต้านการก่อการร้าย
และอาชญากรรมข้ามชาติ
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. นางธิดา แก้วประสิทธิ์
ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านการบริหาร
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕. นายกิตติศักดิ์ ประกิต	กรรมการ
๑๖. นายขวัญชัย วศวงศ์	กรรมการ
๑๗. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๘. นายครรชิต มัลลียงส์	กรรมการ
๑๙. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ
๒๐. นายเชิรชัย ณ นคร	กรรมการ
๒๑. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์	กรรมการ

๒๒. นางวนิดา สักการโกศล

เลขานุการ

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒๓. นายนคร เสรีรักษ์

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕ ชช.)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒๔. นางศิริกุล ปัญญาติล

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายมานิจ สุขสมจิตร

ติตราชการ

๒. นางจุรี วิจิตรวาทการ

ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายจารุวงศ์ เรืองสุวรรณ

เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. นายวิจิตร ศรีสังข์

ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๓. ว่าที่ร้อยโท ธีรชัย คูศิริวัฒน์

ผู้ติดตามรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. นายสมบัติ กลิ่นรอด

ผู้ติดตามรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๕. นาวาโท สุรัชย์ สลามเต๊ะ

กระทรวงกลาโหม

๖. พันโท เกรียงศักดิ์ มิตรประसार

กระทรวงกลาโหม

๗. นายจักรพล พิมพายน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๘. นายกฤติธาดา จารุสกุล

กระทรวงมหาดไทย

๙. นางสมศรี ศรีอารียวงศ์

กระทรวงมหาดไทย

๑๐. นางสาวพิทยา อินทรบรรลือ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑๑. นางสาวบำเพ็ญ วงค์วรเจริญ

สำนักงานประมาณ

๑๒. นางวิจิตร มโนทัย

สำนักงาน ก.พ.

๑๓. พันตำรวจโท วัชร วิเชียรสรรค์

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๔. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๕. นางสาวปณิศา เหลืองวรเมธ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๖. นางภักพิชา จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๗. นางสาวอรนัตร์ จันทรัตน์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๘. นางสาวสมฤดี กำป็น	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๙. นางสาวสุรีย์ ทินกร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๐. นายชาติ สุทธิชัย	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๑. นางสาวจิตพิสุทธิ์ ไกรประสิทธิ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๒. นางสาววรรณิ ศิลาวิลาศภักดี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๓. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๔. นางสาวพัชรา ดวงภูมิเมศ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๕. นางสาวสุดา ศิลากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๖. นางสาวปติญา เชื้อดี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๗. นางสาวกิตติมา คงสำรว	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๘. นายชำนาญ เตือนวีระเดช	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒๙. นางสาวฤดี ศรีชะเอม	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓๐. นางสาวเทพิน จักรวีวานิช	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑
๓๑. นายปรตถกร หาญขุนทด	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑
๓๒. นายชานู สุวรรณพา ณิชย์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจักรภพ เพ็ญแข) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่านโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนจึงต้องทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนทำได้โดยง่ายและเป็นระบบ ซึ่งกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะร่วมมือกันทำงานให้ประสบความสำเร็จต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ คณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔๐ เรื่อง คือ เรื่องในเดือนมกราคม ๒๐ เรื่อง และในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๐ เรื่อง ดำเนินการเป็นที่ยุติแล้ว ๓๕ เรื่อง และอยู่ระหว่างการดำเนินการ ๕ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรอผู้แทนจากหน่วยงานเข้าชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติม จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๒ เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการทั้ง ๒ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรอผู้แทนจากหน่วยงานเข้าชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติม จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เลขานุการฯ (นางวนิดา ลักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑/๒๕๕๑ – ๒๘/๒๕๕๑ จำนวน ๒๘ เรื่อง มีเรื่องที่พิจารณาเกิน ๖๐ วัน จำนวน ๒๖ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรอเอกสารชี้แจงจากหน่วยงานในเดือนมกราคม ๒๕๕๑ มีผลคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑/๒๕๕๑ จำนวน ๑ เรื่อง มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ที่ วท ๑/๒๕๕๑ จำนวน ๑ เรื่อง และมีผลคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร ที่ วท ๑/๒๕๕๑ จำนวน ๑ เรื่อง เป็นเรื่องที่พิจารณาเกิน ๖๐ วัน จำนวน ๓ เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรอเอกสารชี้แจงจากหน่วยงาน จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

สำหรับคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๒๔/๒๕๕๑ เรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกันตน กรณีนี้ผู้อุทธรณ์เป็นบริษัทเอกชนได้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้อุทธรณ์ขอทราบข้อมูลของลูกค้านี้จำนวน ๔ รายจากสำนักงานประกันสังคม โดยขอทราบรายละเอียดการนำส่งเงินสมทบผู้ประกันตนของลูกค้านี้ว่า ส่งไว้ในนามของบริษัทใด และอัตราเงินเดือน เพื่อติดตามทางชำระหนี้ ซึ่งสำนักงานประกันสังคมปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอ้างมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม ว่าจะต้องให้การคุ้มครองข้อมูลซึ่งได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องไม่เปิดเผย เพราะมีฉะนั้นอาจจะกระทบต่อการดำเนินงานของนายจ้างได้ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ขอคือข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้านี้ว่ามีการนำส่งเงินสมทบไว้บ้างหรือไม่อย่างไร และอัตราเงินเดือน ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามหน้าที่เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้าง ทั้งนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อบุคคลภายนอก ซึ่งหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้จะกระทบต่อความสำคัญระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ขณะเดียวกันจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคม เนื่องจากเจ้าหนี้จะใช้สำนักงานประกันสังคมในการติดตามลูกหนี้ ซึ่งจะกระทบกับการทำงานของหน่วยงานต่อไป นอกจากนี้ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคม

มีไม่ใช่ข้อมูลเกี่ยวกับตัวทรัพย์สินเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้มีทางเลือกอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ จึงไม่มีเหตุผลจำเป็นถึงขนาดที่จะให้ผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์คือ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

แต่ในบางกรณี เช่น กรณีเจ้าหนี้เป็นบุคคลธรรมดาไปขอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ทำงานของผู้ประกันตนซึ่งเป็นลูกหนี้จำนวน ๒ ราย สำนักงานประกันสังคมปฏิเสธที่จะเปิดเผย เช่นเดิม แต่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยต่างจากกรณีแรก เพราะปรากฏในข้อเท็จจริงว่า เจ้าหนี้พยายามสืบหาที่อยู่ของลูกหนี้แล้วแต่ไม่พบ ลูกหนี้มีพฤติกรรมจะไม่ชำระหนี้ตั้งแต่ต้นหลังมีการกู้หนี้ยืมสินก็ไม่เคยชำระเงินต้นและดอกเบี้ย เจ้าหนี้จึงฟ้อง เมื่อศาลมีคำพิพากษาลูกหนี้ได้หลบหนีไป ไม่สามารถหาตัวได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาว่า เจ้าหนี้ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจให้กู้เป็นอาชีพ รวมทั้งได้พยายามทุกวิถีทางในการบังคับชำระหนี้แล้ว จึงไปที่สำนักงานประกันสังคม กรณีนี้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยให้เปิดเผยให้ทราบ จึงได้นำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

เลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อผู้ขอข้อมูลนั้น ในข้อกฎหมายมีข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕ เจ้าหนี้ที่รัฐสามารถใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยพิจารณาจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ประโยชน์ต่อสาธารณะ และประโยชน์ต่อเอกชนผู้ขอ ในส่วนของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอง นอกจากจะพิจารณาวินิจฉัยไปตามหลักการของกฎหมายแล้ว ก็ยังพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ขอและสาระของเรื่องเป็นสำคัญด้วย

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า การตอบสนองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในด้านข้อมูลข่าวสารนั้น การพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องพิจารณาถึงผู้มีสิทธิขอข้อมูล เจตนาในการนำข้อมูลไปใช้ และผลกระทบสืบเนื่องจากการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนั้นต้องพึงระวังถึงปัญหาการจับเก็บ

การเข้าถึง และการเชื่อมโยงข้อมูลพื้นฐานของทางราชการที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจจะไปกระทบสิทธิของผู้อื่นด้วย

นายธีรชัย ฅ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงได้ ๓ ช่องทางคือ ๑) มาตรา ๗ หน่วยงานรัฐส่งข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนต้องรู้ตามกฎหมายประกาศลงราชกิจจานุเบกษา ๒) ตามมาตรา ๘ กำหนดให้รัฐต้องจัดเตรียมข้อมูลให้ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจค้นเอง ๓) มาตรา ๑๑ หน่วยงานรัฐจัดให้ตามคำขอเฉพาะราย ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะมีสิทธิในการพิจารณาคำขอ ตามมาตรา ๑๕ ซึ่งในทางปฏิบัติส่วนใหญ่ หากส่วนราชการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนร้องขอ ผู้ร้องสามารถอุทธรณ์การเปิดเผยข้อมูลได้ที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งแนวทางวินิจฉัยความเป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาของหน่วยงานรัฐต่อไป ในปัจจุบันปัญหาความปลอดภัยของระบบ ระดับการเข้าถึงข้อมูล และการนำไปใช้ของหน่วยงานของรัฐที่มีการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะของฐานข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล มีนัยซึ่งอาจจะกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรหาวิธีการวางหลักเกณฑ์ในการดำเนินการ เรื่องขอบข่ายในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อป้องกันไม่ให้ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอื่น

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า การกิจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นขั้นตอนหนึ่งในการทำให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือเป็นทั้งกระบวนการซึ่งจะผลักดันให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นระหว่างผู้ให้กับผู้รับข้อมูลข่าวสาร และเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่สูงสุด

นายครรชิต มัลลียงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจะได้มีโอกาสที่จะบริหารงานด้านข้อมูลข่าวสารทั้งระบบตั้งแต่เริ่ม โดยการเปิดเผย การเก็บรักษา การทำลาย การวางมาตรฐานข้อมูลเอกสารต่างๆ เช่น E-mail (electronic mail) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ควรมีการประชุมทำความเข้าใจทั้งกระบวนการ ทั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน และรับฟังนโยบายของรัฐบาลเพื่อสร้างแนวทางร่วมกันในการดำเนินงาน

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า รัฐบาลควรให้ความสำคัญด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ในการสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงในระบบราชการ และระบบของภาคเอกชน เพราะการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีทั้งในเรื่องความมั่นคงของรัฐ เรื่องประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เรื่องประโยชน์ได้เสียในเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบกิจการ

และในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ควรจัดอบรมให้ความรู้ ผลิตรคู่มือการปฏิบัติบริหารจัดการให้เป็นระบบ เพราะนอกจากจะเป็นดัชนีชี้ศักยภาพการแข่งขันของประเทศ คือประสิทธิภาพการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งในภาครัฐและในภาคเอกชน ยังเป็นตัวชี้วัดส่วนที่เกี่ยวกับความโปร่งใสและการคุ้มครองความเป็นอยู่ส่วนบุคคล ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาขัดแย้งกัน ระหว่างประโยชน์ของทางราชการ สิทธิเสรีภาพของประชาชน และประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ซึ่งควรมีการเตรียมการศึกษาวิจัยในเบื้องต้นก่อน

นายทศพร ศิริสัมพันธ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรกำหนดแผนการดำเนินงาน ๓ ปี เพื่อที่จะให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติขึ้น ในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นตัวชี้วัดเรื่องความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลในทางปฏิบัติราชการ การตรวจติดตามผลการดำเนินการ ควรประสานผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการช่วยตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูล นำมากำหนดนโยบายในการปฏิบัติต่อไป

นายเชิษฐ์ ฌ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรประสานกับหน่วยงานอื่นในการดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ เช่น ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการตรวจให้รางวัลท้องถิ่นที่มีธรรมาภิบาลที่ดี การบริหารราชการที่ดี โดยเพิ่มหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับความโปร่งใสการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวข้อหนึ่งที่ถูกประเมินด้วย เป็นต้น

นางธิดา แก้วประสิทธิ์ (ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ) ให้ข้อสังเกตว่า หากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับแผนงบประมาณในปี ๒๕๕๑ เพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล ขอให้ดำเนินการปรับแผนงบประมาณที่มีอยู่แล้วดำเนินการได้ โดยขอตกลงกับสำนักงบประมาณ สำหรับแผนการปฏิบัติงาน ๓ ปี (๒๕๕๒-๒๕๕๔) นั้น ขณะนี้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งเข้าไปบรรจุอยู่ในแผนบริหารราชการแผ่นดินแล้ว เพราะฉะนั้นโครงการใดที่หากเกิดขึ้นใหม่ อาจต้องให้เป็นนโยบายของรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ สำหรับโครงการในปี ๒๕๕๒ จะต้องเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์ในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ได้พิจารณา

ส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจำนวน ๓๓ เรื่อง ในเดือนมกราคมมี ๑๐ เรื่อง และในเดือนกุมภาพันธ์มี ๒๓ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ รายงานสถิติของประชาชนในการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Webboard) ในช่วงเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พิจารณาตอบคำถามด้านความรู้ความเข้าใจ ในสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้กับผู้ใช้บริการสอบถามข้อมูลจากเว็บบอร์ด (Webboard) จำนวนรวม ๑๐ ราย จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ และเห็นชอบให้มีการหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดเก็บเอกสาร (paperless) เพื่อใช้การจัดเก็บข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ขึ้น และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แนวทางเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐตามข้อเสนอของนายกมล เหล่าโสภณพันธ์

เลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า นายกมล เหล่าโสภณพันธ์ ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (รองศาสตราจารย์ ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์) เสนอแนวทางเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ง่ายขึ้น เพื่อนำไปสู่ความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตและการเลือกปฏิบัติตลอดจนเพื่อลดข้อขัดแย้งกันระหว่างผู้ขอข้อมูลข่าวสารและหน่วยงานรัฐ โดยการนำข้อมูลที่ ไม่เป็นการต้องห้ามลงเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต เช่น สัญญาการจัดซื้อจัดจ้าง ผลการประมูลการออกไปแจ้งต่างๆ เป็นต้น ซึ่งประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในขณะนั้นได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

พิจารณาว่าจะสามารถทำได้หรือไม่อย่างไร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลตามที่นายกมล เหล่าโสภณพันธ์ เสนอความเห็นให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ซึ่งหน่วยงานรัฐมีหน้าที่ต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานอยู่แล้ว และปัจจุบันมีหลายหน่วยงานได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์บ้างแล้ว และบางหน่วยงานก็ได้มีการพัฒนาโดยการนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ มาจัดไว้เป็นหมวดหมู่เฉพาะในหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย จึงได้นำเรียนประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ข้อเสนอของนายกมล เหล่าโสภณพันธ์ เป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้นเพื่อให้หน่วยงานรัฐทุกหน่วยงานปฏิบัติอย่างจริงจังจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานต่อไป ซึ่งประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในขณะนั้นได้ให้ความเห็นชอบ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นว่าเพื่อเป็นการปรับปรุงมาตรการกำกับการบังคับใช้กฎหมายให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐได้ง่ายขึ้น จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้คือ ให้มีการประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้เอกสารสัญญาและข้อตกลงที่เป็นหนังสือภายใต้ระเบียบว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการลงนามในฐานคู่สัญญาเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕(๘) ที่หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ เป็นการประกาศเพิ่มเติมจากการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเคยมีประกาศออกไปแล้ว จำนวน ๒ ครั้ง โดยในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคาเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕(๘) และในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนตามแบบ สขร. ๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้หน่วยงานที่มีเว็บไซต์นำข้อมูลดังกล่าว เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์อีกทางหนึ่งด้วย โดยฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเสนอเพิ่มเติมออกประกาศให้สัญญาและข้อตกลงที่เป็นหนังสือภายใต้ระเบียบว่าด้วยการพัสดุฯ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕(๘) และเสนอที่ประชุมพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ตามมาตรา ๕ ไปเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพราะปัจจุบันนี้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๕ ยังไม่ได้มีข้อกำหนดว่าต้องเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ด้วย มีเฉพาะ ๕(๘) อย่างเดียว แต่ ๕(๑)-(๗) ยังไม่มีการบังคับ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้นและลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ร่างประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ที่ประชุมได้พิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า นายกมล เหล่าโสภณพันธ์ ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยตรง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับมาพิจารณาเทียบกับข้อกฎหมายประกอบกับนโยบายคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ผ่านมาว่าขัดแย้งหรือสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องการกำหนดข้อมูลตามมาตรา ๕ เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานเพิ่มเติม

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า การปรับปรุงการทำงานและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล นอกจากจะเป็นความเห็นของนายกมล เหล่าโสภณพันธ์แล้ว ควรมีความเห็นของประชาชน เป็นข้อมูลในการนำมาพิจารณาด้วย

นายธีรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ข้อเสนอของนายกมล เหล่าโสภณพันธ์ เกิดจากปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ ที่เห็นว่าข้อมูลข่าวสารบางประเภทสามารถเปิดเผยได้เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วสอดคล้องกับมาตรา ๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางประเภท เตรียมไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจค้นดูได้ แต่บางเรื่องไม่ได้อยู่ในเงื่อนไขของมาตรา ๕ เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งส่วนราชการสามารถใช้ดุลพินิจได้ตามมาตรา ๑๑ ซึ่งในส่วนนี้ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจจะใช้อำนาจตามมาตรา ๕ (๘) ประกาศเพิ่มเติมว่า ข้อมูลข่าวสารที่จะประกาศเพิ่มเติมนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ส่วนราชการจะต้องเตรียมให้ประชาชนเข้ามามองดูได้เอง โดยไม่ต้องขอ ซึ่งจะลดความขัดแย้งในพื้นที่ลงได้

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ควรบรรจุเรื่องดังกล่าวลงในวาระการประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบ ขอบเขต ในการพัฒนาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑) ให้มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการต่อไป โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒) ให้นำข้อสังเกตและความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ๓ ปี และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการในอนาคต

๓) ขอความร่วมมือให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีช่วย
ตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานรัฐ

๔.๒ การเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า
ตามที่ได้มีการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เข้าสู่การพิจารณา
ของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมี
รองศาสตราจารย์ ชีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการท่านเดิม เป็นประธาน
และคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ไม่สามารถเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ทัน จึงจะต้อง
รอให้นำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลังการมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ต่อไป ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่
คณะอนุกรรมการดำเนินการของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีรัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี (นายชูศักดิ์ ศิรินิล) เป็นที่ปรึกษาและนายสุเทพ วงศ์ คำ เป็นประธานอนุกรรมการฯ ได้มี
การประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๕ และวันที่
๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้ขอให้ส่วนราชการเจ้าของร่างฯ นำเรื่องเข้าหารือคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาว่าจะยืนยันร่างฯ ดังกล่าวต่อรัฐสภาหรือไม่ แล้วแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ
เพื่อดำเนินการต่อไป ต่อมาคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีนายชัย ชิดชอบ เป็น
ประธาน ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหน่วยงานเห็นสมควรร้องขอให้รัฐสภาพิจารณาต่อไป ซึ่งในส่วนของการ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
ได้พิจารณาและมีมติให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำเรื่องเสนอให้รัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นผู้ลงนามยืนยันก่อน จึงจะมีการพิจารณา
ร่างฯ ต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้พิจารณาเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ และเป็นไปตาม
มติคณะอนุกรรมการดำเนินการของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และมีมติคณะกรรมการ
ประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ดังกล่าว จึงเห็นสมควรให้มีการพิจารณาทบทวนการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อีกครั้งหนึ่งว่า จะสมควรดำเนินการต่อไปในแนวทางใด คือ แนวทางที่ ๑ ขอลอนร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบในรัฐบาลชุดที่แล้วกลับมาทบทวนเพิ่มเติมในประเด็นที่มีความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีประเด็นที่จะเป็นประโยชน์กับสังคมและมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น แนวทางที่ ๒ ยืนยันเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แล้วไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปอีกครั้งหนึ่ง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา เพื่อฝ่ายเลขานุการฯ จะได้ดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า รัฐบาลควรระบุเป็นนโยบายรัฐบาลว่า ประสงค์ให้มีการจัดโครงสร้างในเรื่องการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลใหม่หรือไม่ อย่างไร หากมีนโยบายชัดเจนควรจะนำร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาพิจารณาใหม่ แต่ถ้ารัฐบาลเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เดิมก็ดำเนินการไปตามขั้นตอนต่อไป

คุณพรทิพย์ จาละ (เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา) ให้ข้อสังเกตว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ควรมีการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. อยู่ ซึ่งเป็นภาระที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญว่าต้องเสร็จภายใน ๑ ปี ทั้งสองเรื่องนี้จะทำการพิจารณาควบคู่กัน เพราะมีความเกี่ยวเนื่องกันด้านหน่วยงานที่จะรับผิดชอบ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือมีการจัดตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาต่อไป ล่าสุดคณะรัฐมนตรีมีมติในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ ไม่ยืนยันกฎหมายทั้งหมด แต่ให้นำกลับมาพิจารณาใหม่ ซึ่งสามารถนำร่างกฎหมายมาพิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมได้

นายเกียรติชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ปัญหาองค์กรอิสระไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ควรแก้ไขโครงสร้างกรรมการ โดยเชิญผู้แทนองค์กรอิสระร่วมเป็นกรรมการเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และปัญหาความไม่ชัดเจนของ

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เช่น การพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ยังไม่สามารถบังคับใช้ในหน่วยงานราชการได้ หน้าที่ซ้ำซ้อนกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นงานที่ควรอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ การขับเคลื่อนกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ปัจจุบันมีหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นโครงสร้างกรรมการใหม่ควรมีผู้แทนจากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วย รวมทั้งปัญหาหोजดหมายเหตุแห่งชาติได้มีการนำเสนอร่างกฎหมาย จดหมายเหตุ ซึ่งควรจะรวมกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ดังนั้นควรมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในลักษณะของโครงสร้างใหญ่ คือเรื่องสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เรื่องกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งแนวคิดในเรื่องของจดหมายเหตุด้วยว่าควรบูรณาการงานทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนในเรื่องของการให้ความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันเป็นช่วงต่อระหว่างรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันต้องการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนต่อไป ซึ่งปัจจุบันแนวทางหลักคือ สิทธิของรัฐกับสิทธิของประชาชนในรัฐ และการบังคับใช้ในขั้นตอนต่างๆ เพราะเรื่องข้อมูลข่าวสารนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น การดำเนินการรัฐไร้กระดาษ (paperless) ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีแต่จะเกิดผลกระทบขึ้นมากมาย ซึ่งจะต้องระดมความคิดเห็น และศึกษาวิจัยเพิ่มเติมต่อไป

นายเกียรติชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ในเรื่องรัฐไร้กระดาษ (paperless) ควรเชิญผู้แทนจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ซึ่งดูแลกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าร่วมประชุมด้วย เพราะจะมีผลในทางกฎหมาย

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การแปรสภาพจากรัฐกระดาษ ไปเป็นรัฐไร้กระดาษ (paperless) เป็นการเปลี่ยนทั้งระบบการทำงานของรัฐบาล เพราะรัฐบาลทำงานผ่านเอกสาร ทั้งการถ่ายทอดอำนาจ การส่งมอบอำนาจ การเจรจา การติดตามตรวจสอบ ทั้งหมดที่รัฐใช้อำนาจไป ปรากฏอยู่ในเอกสารทั้งหมด ซึ่งการพัฒนาให้อยู่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ รัฐบาลจะเปลี่ยนจากรัฐลายลักษณ์อักษรเป็นรัฐที่เป็นข้อมูลข่าวสาร ซึ่งไม่สามารถทำได้ทันทีที่ต้องทำเป็นรัฐกระดาษและรัฐอิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กันจนเกิดความเชี่ยวชาญเพียงพอแล้ว จึงจะแปรสภาพไปเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ได้ ในต่างประเทศมีการตั้งกระทรวง ทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวงดูแลโดยเฉพาะ เนื่องจากต้องดูแลรักษาเรื่องความมั่นคงทางด้านข้อมูล หากรัฐบาลมีความประสงค์จะจัดตั้งรัฐไร้กระดาษ ควรเริ่มจากการวางแผนการดำเนินการเป็นขั้นตอนทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว กำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานศึกษาและหน่วยงานที่พัฒนาเทคโนโลยีเรื่องความมั่นคงขึ้น

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า รัฐบาลกำหนดนโยบาย แต่กระบวนการจัดสรรนโยบายต้องถ่วงและรอบคอบและพิจารณาถึงผลกระทบที่จะมีต่อการดำเนินนโยบายใหม่ เพื่อที่จะลดความเสี่ยงให้ได้มากที่สุด เรื่องของรัฐไร้กระดาษ เป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้มีการพัฒนาอย่างจริงจัง ซึ่งต้องระดมความคิดและศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

นายพรชัย ด้านวิวัฒน์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ) ให้ข้อสังเกตว่า เรื่องรัฐไร้กระดาษ (paperless) ต้องคำนึงถึงคุณค่าของเอกสารดังกล่าวว่าจะไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้ในศาล เช่น เอกสารกรรมสิทธิ์ โฉนดที่ดิน พระราชบัญญัติไม่ให้เอาไปใช้บังคับ เป็นต้นที่ต้องการการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป เฉพาะในเรื่องทางด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาการเข้ารหัสเพื่อที่จะยืนยันความเป็นตัวตนของผู้ส่งและผู้รับซึ่งยังไม่สามารถพัฒนาให้ใช้ได้จริง ซึ่งต้องใช้เอกสารกระดาษควบคู่ไปด้วย กระทรวงการต่างประเทศใช้ระบบ e-summition คือข้าราชการจะทำงานโดยการก็ยข้อมูลเข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วส่งแต่ละชั้นผ่านทาง e-summition โดยไม่มีกระดาษ เอกสารที่เป็นเอกสารแนบจะต้องสแกนเข้าไป ปัญหาคือผู้ใหญ่บางท่านไม่สะดวกในการใช้คอมพิวเตอร์ และเอกสารแนบที่มีปริมาณมากไม่สะดวกในการเปิดอ่าน ตัวอักษรเล็กซึ่งขยายได้แต่ไม่สะดวกในการอ่าน ในที่สุดต้องมีเอกสารแนบมาด้วย ในที่สุดกระทรวงการต่างประเทศก็ใช้ทั้งสองแบบควบคู่กันไป แต่ส่วนที่มีความสะดวกคือการส่งเอกสารภายในกระทรวง เพราะเมื่ออธิบดีลงนามออกก็จัดส่งไปทั่วโลกในเวลาเดียวกัน สถานทูตต่างๆ สามารถที่จะ เข้าดูข้อมูลพื้นฐานของกระทรวงได้ กระทรวงสามารถเข้าไปในสถานทูตได้ด้วยเช่นกัน

นายประจักษ์ ประมวญ (ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ) ให้ข้อสังเกตว่า โดยข้อเท็จจริงเอกสารลับที่สุดหรือเอกสารทางด้านการข่าว ยังคงเป็นเอกสารกระดาษ เนื่องจากเป็นมาตรการที่ปลอดภัยที่สุด ขณะเดียวกันถึงแม้จะมีเอกสารทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ แต่บางครั้งจะต้องมีเอกสารตัวจริงประกอบด้วย ปัจจุบันนี้สำนักข่าวกรองแห่งชาติได้รับมอบนโยบายจากคณะรัฐบาลชุดที่แล้วให้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำเรื่องจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดระบบแต่ระบบความปลอดภัยสูงสุดก็ยังมีปัญหาในการเข้าถึงได้

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า แนวความคิดที่พูดเรื่องการทำงานไร้กระดาษ เป็นแนวคิดในการจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์ขึ้นสำหรับเมืองไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งปัญหาการเข้าถึงข้อมูล การโจรกรรมข้อมูล ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี ยังต้องมีการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ และแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติให้ชะลอการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกไปก่อน และให้นำความคิดเห็นที่ได้จากการจัดรับฟังความคิดเห็นมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างฯ ให้เหมาะสมและเป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ก่อนดำเนินการต่อไป โดยอาจเชิญประชาชนผู้ใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารฯ มาร่วมแสดงความคิดเห็นว่าการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และนำมาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าสืบเนื่องจากในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติรับหลักการในการยกเลิกแบบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖ และให้ใช้แบบรายงานที่ปรับปรุงใหม่ โดยขอให้กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปพิจารณาความเหมาะสมของแบบรายงานฯ ที่ปรับปรุงใหม่ และให้เสนอข้อสังเกตเพื่อการปรับปรุงแบบรายงานฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตินในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาเสนอความเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติม ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำกลับไปปรับปรุงแบบรายงานการติดตาม

ประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใหม่ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปรับปรุงแบบรายงานเสร็จแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมว่า แบบรายงานเดิม เป็นการรายงานว่าได้มีการดำเนินการตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ซึ่งรายงานจะไม่ระบุนายละเอียด ทำให้ไม่เห็นปัญหาโดยละเอียดของแต่ละเรื่องของการดำเนินการ เพราะฉะนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงนำแบบนี้มาพิจารณาใหม่ ให้เป็นประโยชน์มากขึ้นโดยระบุนายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น การดำเนินการในแต่ละมาตราที่กฎหมายกำหนดถูกต้องหรือไม่มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ เพื่อนำมาประมวลการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการแนะนำให้หน่วยงานปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เมื่อหน่วยราชการทำรายงานตามตัวชี้วัดจะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการแสดงประกอบดัชนีชี้วัดของหน่วยงานได้หรือไม่อย่างไร

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การทำรายงานตามตัวชี้วัดนี้ หน่วยงานราชการสามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดสำหรับการตรวจประเมินของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ด้วย

นายเชิรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ต้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องตัวชี้วัดของหน่วยงาน และตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในส่วนของความโปร่งใส กับในส่วนแบบฟอร์มที่กำหนดขึ้นนี้ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการนำไปใช้ตรวจประเมินจะทำให้ช่วยการประมวลผลเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมีคุณภาพมากขึ้น

นายนคร เสรีรักษ์ (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ขช.)
ผู้ช่วยเลขานุการฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เรื่องตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาเพียงการปฏิบัติตามมาตรา ๘ และการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง แล้วรวมออกมาเป็นเกณฑ์การตัดสินที่ ๕ คะแนน ฉะนั้น แบบรายงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะละเอียดกว่า ครอบคลุมในเรื่องการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ ระบบการจัดทำข้อมูลข่าวสารส่วน

บุคคล ฯลฯ ในขณะที่เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะมีอยู่เพียง ๕ ขั้นตอน สำหรับสาระสำคัญที่มีการปรับปรุงจากมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครั้งก่อนล่าสุด แก้ไข ประเด็นที่สี่ในแบบรายงานข้อที่ ๑ คือ การมอบหมายผู้บริหารระดับรองหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งเดิมระบุว่า เป็นรองหัวหน้าส่วนราชการ และรองผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น ได้เพิ่มเติมเป็นสำหรับรองผู้บริหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เพราะในแบบรายงานเดิมไม่มี ในรายการที่ ๗ เดิมระบุเพียงในการ ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ แก้ไขให้ชัดเจนขึ้นว่า หมายถึงกรณีการบริการ ข้อมูลในทันที หรือในวันที่มีการรับคำขอ คือ อ่านแบบฟอร์มแล้วสามารถพิจารณาได้ทันทีไม่ต้องไปหา มติคณะรัฐมนตรีมาศึกษาประกอบ ในข้อที่ ๑๓ เรื่องการปฏิบัติตามข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ระบุ รายละเอียดแยกย่อยลงให้ชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง ในข้อที่ ๑๔ เรื่องการปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ เอกสารประวัติศาสตร์ เป็นการเพิ่มรายละเอียดในแบบรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานใน สังกัด ซึ่งมีตัวอย่างเพิ่มเติมไว้ชัดเจนว่า กรณีกระทรวงซึ่งจะรวบรวมผลการปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัด เพื่อรายงานเข้ามายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น หมายถึงให้รายงานของกรม ในสังกัด รวมทั้งรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงด้วย เป็นแบบฟอร์มที่ใช้เป็น แบบฟอร์มกลาง ในขณะที่จังหวัดจะใช้เพื่อเป็นการทำเป็นบัญชีรวมของส่วนราชการในสังกัดจังหวัดเข้า มายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเช่นกัน และได้เพิ่มเติมคำอธิบายการใช้ แบบฟอร์มนี้ไว้ให้ชัดเจนว่า ส่วนราชการจะต้องมีการใช้แบบฟอร์มอย่างไรบ้างไว้ในคำแนะนำในส่วน แรก

นายสุภชัย บานพับทอง (ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ให้ ข้อสังเกตว่า ควรรวบรวมข้อมูลล่าสุดของหน่วยงานรัฐในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะเมื่อมีกฎหมายใหม่ออกมาทำให้เกิดหน่วยงานเพิ่ม

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ปัญหาเรื่อง คำนิยามตามมาตรา ๔ หน่วยงานของรัฐรวมรัฐวิสาหกิจด้วยแต่ปัจจุบันมีการโต้แย้งว่า รัฐวิสาหกิจที่กลายเป็น บริษัทเอกชน รัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้น จะถือเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่ อย่างไร ควรมีการตรวจเช็คหน่วยงาน ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอยู่ตลอดเวลา และประเด็นความรับผิดชอบของรัฐกับหน่วยงานที่ถูกจัดตั้ง ขึ้นมาใหม่ โดยผลของกฎหมายว่าเป็นนิติบุคคลของรัฐ หรือเป็นหน่วยงานของรัฐต้องมีการกำหนดให้ ชัดเจนว่าหน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่นั้น จะอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานใด

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑) เห็นชอบให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแบบรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกครั้งหนึ่ง หากมีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้แจ้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติต่อไป

๒) ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมรายชื่อหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทั้งหมดที่มีในปัจจุบัน และนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบเพื่อพิจารณาว่าเป็นหน่วยงานภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

๕.๒ นายธีรชัย กอวรกุล ยื่นคัดค้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ กรณีร้องเรียนให้ตรวจสอบการครอบครองข้อมูลข่าวสารของสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร (ศป.รท.ตม.ที่ ๒๔๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐)

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานในที่ประชุมทราบกรณี นายธีรชัย กอวรกุล ยื่นคัดค้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ซึ่งในรายละเอียด พ.ต.ท.วรัท วิเชียรสรรค์ ผู้อำนวยการส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ จะเป็นผู้นำเสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ต.ท. วรัท วิเชียรสรรค์ (ผู้อำนวยการส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ) ได้รายงานในที่ประชุมทราบว่า กรณีการใช้สิทธิของนายธีรชัย กอวรกุล มีกรณีพิพาทกับกรมธนารักษ์ เรื่องการพัฒนาที่ดินบริเวณตลาดใหม่คอนเมือง ซึ่งนายธีรชัย กอวรกุล มีหนังสือร้องเรียนว่า สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากปฏิเสธคำขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๔ รายการ คือ (๑) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นของกระทรวงการคลัง (๒) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นของกระทรวงกลาโหม (๓) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นของบริษัท พัฒนาตลาดใหม่คอนเมือง จำกัด (๔) บทบัญญัติแห่งกฎหมาย (ระบุข้อความที่สื่อถึง) ให้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหากไม่ปรากฏการโอนเป็นทางสาธารณะ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ถือว่าไม่เป็นทางสาธารณะตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร โดยกรมธนารักษ์ไม่ได้ดำเนินการตอบ จึงมีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนให้ดำเนินการ สำนักการโยธาฯ จึงได้แจ้งผลการพิจารณาแก่นายธีรชัย กอวรกุล ว่า ข้อมูลข่าวสาร

รายการที่ ๑ – ๓ ไม่สามารถเปิดเผยได้ เนื่องจากเป็นเอกสารสิทธิที่ได้รับความคุ้มครองมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ไม่ได้เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานโยธาฯ โดยคณะกรรมการฯ (ร้องเรียน) ได้แจ้งผลดำเนินการพร้อมกับแนะนำการใช้สิทธิแก่นายธีรชัย กอวรกุล ว่ากรณีสำนักงานโยธาฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ – ๓ สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร กรณีปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้ต่อไป นายธีรชัย กอวรกุล จึงใช้สิทธิขอข้อมูลรายการที่ ๔ ร้องเรียนให้มีการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ขอให้ตรวจสอบการไม่มีของข้อมูลดังกล่าว ส่วนสามรายการแรกที่ถูกปฏิเสธไม่ให้ ก็ใช้สิทธิอุทธรณ์ ซึ่งเมื่อใช้สิทธิอุทธรณ์แล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำสั่งให้เปิดเผย แต่เมื่อเปิดเผยข้อมูลแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพบว่าข้อมูลรายการที่ ๓ เอกสารกรรมสิทธิ์ที่เป็นของบริษัทพัฒนาตลาดใหม่คอนเมือง จำกัด ไม่ปรากฏว่ามีข้อมูลดังกล่าว เนื่องจากที่แปลงนี้ทั้งหมดมีโฉนดอยู่ ๓ แปลง ระบุเจ้าของคือกระทรวงการคลัง จำนวน ๑ แปลง กระทรวงกลาโหม จำนวน ๒ แปลง ซึ่งกรมธนารักษ์ และสำนักงานที่ดิน เคยแจ้งให้นายธีรชัย กอวรกุล ทราบแล้วว่า ที่ทั้งหมดเป็นที่ของกระทรวงการคลัง โดยผลของพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ระบุว่าที่ราชพัสดุทั้งหมด กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ แต่การพัฒนาจัดใช้ประโยชน์ต่างๆ เป็นไปโดยกรมธนารักษ์ นายธีรชัย กอวรกุล จึงได้แย้งเมื่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนดำเนินการตรวจสอบข้อมูลตามรายการที่ ๔ เนื่องจากนายธีรชัย กอวรกุล ได้ฟ้องคดีต่อศาลว่า คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ไม่มีอำนาจในการตรวจสอบตามคดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๒๒๐๔/๒๕๕๐ ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาว่า คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ มีอำนาจในการตรวจสอบตามกฎหมายนี้อยู่แล้ว แต่ว่ากรณีดังกล่าว นายธีรชัย กอวรกุล ยังอ้างเป็นเหตุได้แย้งว่า คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ไม่มีอำนาจ เนื่องจากมีข้อพิพาทกับนายธีรชัย กอวรกุล อยู่ จึงขอคัดค้านการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ซึ่งได้ตรวจสอบแล้วไม่มีข้อมูลตามคำขอจริง แต่ได้มีการโต้แย้งของนายธีรชัย กอวรกุล จึงเสนอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาการดำเนินงานของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ฯ ก่อนที่จะตอบผลการพิจารณาให้นายธีรชัย กอวรกุล ทราบต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑) รับทราบผลการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของสำนักงานโยธาธิการ และให้คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ แจ้งผลการตรวจสอบให้นายธีรชัย กอวรกุล ทราบต่อไป

๒) เห็นชอบตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ กรณีนายธีรชัย กอวรกุล คัดค้านการทำหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะกิจฯ

๕.๓ การแจ้งเตือนหน่วยงานที่มีพฤติกรรมห่วงเหี่ยวการให้ข้อมูลข่าวสาร

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาว่า หากคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาพบว่า หน่วยงานรัฐมีพฤติกรรมห่วงเหี่ยวการให้ข้อมูลข่าวสารโดยเจตนา นั้น ให้แจ้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีมติแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานดังกล่าว เนื่องจากแม้ว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายจะมีอำนาจที่จะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไปยังหน่วยงานรัฐต่างๆ ได้ แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใช้อำนาจในส่วนนี้น้อยมาก

นายธีรชัย ณ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การที่หน่วยงานรัฐให้เหตุผลในการปฏิเสธไม่ชัดเจน กรณีการอุทธรณ์ในเรื่องเดิมเกิดขึ้นซ้ำๆ ทั้งที่มีแนวการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจัดพิมพ์เผยแพร่โดยตลอดแล้วก็ตาม แต่หน่วยงานรัฐยังคงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอาศัยเงื่อนไขของกฎหมายในปัจจุบันซึ่งเปิดช่องให้ส่วนราชการใช้ดุลพินิจได้ หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะใช้อำนาจในการเตือนไปยังหน่วยงานดังกล่าวควรพิจารณาเป็นรายกรณีไป เพราะแต่ละกรณีจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน

มติ ที่ประชุมมีมติดังนี้

- ๑) เห็นชอบการนำเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อมีมติให้แจ้งเตือนหน่วยงานที่มีพฤติกรรมหน่วงเหนี่ยวการให้ข้อมูลข่าวสารเป็นรายกรณี
- ๒) เห็นชอบให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการรับไป ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในการพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของหน่วยงานรัฐ

๕.๔ การประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำเดือน

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ ในทุกวันจันทร์สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน สำหรับการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการครั้งต่อไป กำหนดจัดในวันจันทร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

นางศิริกุล ปัญญาดีลก
ผู้จดยางานการประชุม